No. 2036 Zaterdag 30 December 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Een nieuw jaar.

Geheel ons leven is niets anders dan de golfslag der eeuwigheid. De branding van elken levensdag breekt op de eeuwige oevers, en iedere dag spoelt iets van den inhoud van ons zieleleven — hetzij parelen of slik, — op die kusten aan, waar wij allen eenmaal zullen aanlanden.

Weer is een jaar voorbij. — Als wij terugblikken op de vervlogen jaren, zien wij op den oever der eeuwigheid óf wél de schittering van parelen uit onze levenszee daar aangespoeld of een lange, breede, vuile strook van drassig slib, door onze levensbranding daar op den oever geworpen, en waarin onze voet zal wegzinken bij het zoeken naar den weg die tot God voert.

Weer is een jaar voorbij. — En ook dit jaar schaart zich in de rij bij al zijn voorgangers als wachtende gestalten voor Gods troon en elk hunner houdt een boek in de hand, dat geopend zal worden, zoodra wij zelf voor den troon van den Eeuwigen Rechter zullen verschijnen, en dat boek zal al ons doen en laten open leggen en een oogslag in dat boek geworpen, zal al onze levensdaden, met microscopische nauwkeurigheid opgeteekend, naar hun reeëele innerlijke waarde geschat, te zien geven.

Een nieuw jaar breekt aan.

Midden in den donkeren nacht komt **de scheiding, plotseling, met een ruk.**

Een eigenaardig geheimzinnig verlangen drijft tal van menschen er toe om het nieuwe jaar te beginnen in de vroolijk luidruchtige stemming van punch of rumgrog of schuimenden wijn en in te luiden met het oorverdoovend geraas en de felle schittering van allerlei vuurwerk. — Waarom?

Het alledaagsche verveelt, het eentonige van de levensmelodie mishaagt, de herinnering aan het vervliegende jaar knaagt en pijnigt als een worm aan het geweten, het onzekere van de toekomst beklemt en beangstigt als een spookachtig dwaallicht, dat al heen en weer zwevend steeds nader komt. Daarom grijpt men naar den beker en steekt vuurwerk af om die verveling te verjagen, dat mishagen op zijde te zetten, die angstige spookbeelden met geweld te vergeten, te verdringen, weg te spoelen, te overstemmen in luidruchtig gewoel, in valsche schittering, in knaleffecten.

De wereld wil bedrogen worden door leugen en schijn. Het menschdom kwijnt door gebrek aan ernst des levens en gaat onder in oppervlakkigheid.

Vruchteloos tracht de moderne mensch den horizon der eeuwigheid van de grenzen des levens terug te dringen, en de gedachte aan God uit de herinnering zijns levens te verbannen en de Leidende Voorzienigheid uit 's werelds loop weg te cijferen.

***

In het leven van iederen mensch komt de heilzame gedachte aan God en eeuwigheid als een flikkerende lichtstraal van genade vroeg of laat zijn ziel verlichten.

Hij kan opzettelijk die gedachte van zich afzetten, of zich enkel tot een wilsuiting van een goed voornemen bewegen om weer opnieuw in den ouden sleur te hervallen, of tot een algeheelen beslissenden ommekeer van leven besluiten.

Ook de overgang van het oude in het nieuwe jaar is zoo'n lichtstraal van genade.

Elk nieuw jaar is een uitstel van het strafvonnis, dat hij verdiend heeft, is een nieuwe gelegenheid om God op te nemen in zijn zieleleven, om God en de Eeuwigheid tot richtsnoer te kiezen voor zijn daden, om zijn handelingen in overeenstemming te brengen met de eeuwige goddelijke wet, die de Schepper in de natuur van elken mensch heeft ingeprent en ons door Zijn Zoon, den Verlosser, geopenbaard.

Ook bij dit jaar 1923 is weer een vonnis van begenadiging van Gods lankmoedigheid over ons uitgesproken.

Wie weet hoe spoedig de zandlooper onzer levensdagen zal leeggeloopen zijn.

Mogen wij allen dit nieuwe jaar met God beginnen en met God beëindigen. Moge God het anker onzer hoop zijn. Moge het jaar 1923 een jaar des heils zijn en een werkelijk:

Zalig Nieuwjaar.

Kerkelijk gezag en Katholieke Staatkunde.

Over dit belangwekkend onderwerp, dat ook wij hebben behandeld in ons artikel: *Een Roomsche dwaling???* in het nummer van 9 November, heeft MGR. PROF. DR. NOLENS, Donderdag 9 November in de Tweede Kamer, volgens het verslag van de *Handelingen*, het volgende gezegd:

„In het Voorloopig Verslag wordt een vraag gesteld, die in verband staat met de verkiezingen, een vraag, die, naar ik meen, hier even moet worden beantwoord, voor zoover die vraag betrekking heeft op de Katholieke Kamergroep. Op blz. 1 van het Voorloopig Verslag lees ik:

„Ook op de Nederlandsche Regeering, zoo betoogden zij' — d. w. z. de leden, hier aan het woord — „heeft de leiding van het Vaticaan en van de bisschoppen de laatste jaren meer en meer invloed gekregen."

Mijnheer de Voorzitter! Ik las dat met verbazing, aangezien mij van deze belangrijke zaak volstrekt niets bekend was. Dat is een quaestie voor de Regeering. Maar dan volgt:

„Deze leden stelden dan ook de vraag, of de grootste staatkundige partij in ons land, die in de leidende figuren, zoowel van de Regeering als van de beide deelen der Staten-Generaal, haar vertegenwoordigers vindt, wel volkomen afhankelijk staat van de hierboven bedoelde organen van niet-politieken aard. Zij achtten de beantwoording daarvan voor ons geheele volk van groot belang".

Nu zou ik kunnen zeggen: vragen staat vrij, en weigeren er bij, en er zijn gevallen waarin men zulk een antwoord ook wèl moet geven. Ik herinner mij, dat ik in 1918 ook een vraag gericht heb tot hen, van wie thans deze vraag uitgaat, een vraag, waarvan ik — en ik niet alleen — de beantwoording van groot belang achtte voor ons geheele volk. Die vraag, te vinden op blz. 426 van de *Handelingen* van November 1918, luidde:

„Verwerpt gij, sociaal-democratische partijen, zooals gij hier in de Kamer zit, de omverwerping van het Staatsbestuur langs illegalen weg in beginsel, of wacht gij alleen een betere en gunstiger gelegenheid af?"

Deze zaak zelf is afgedaan, ik releveer ze alleen om aan te geven, dat het hier niet gebruikelijk is, om op iedere vraag een antwoord te geven.

Ik heb op deze vraag toen niet en ook later niet, een afdoend antwoord gekregen.

De sociaal-democratische spreker, die die vraag citeerde, zeide:

„Ik ben niet voornemens op de vraag van den heer Nolens een categorisch antwoord te geven. Wij, als sociaal-democraten, laten ons hier en nergens de biecht afnemen".

Ik heb toen niet opgemerkt — want de tijd was toen niet zoo rustig als nu — dat dat liturgisch minder juist was, aangezien dat niet in het publiek pleegt te geschieden. Ik vroeg er echter volledigheidshalve onmiddelijk bij, dat de sociaal-democratische spreker er op liet volgen:

„Maar ik beloof den heeren toch, dat ik voldoende duidelijk zal zijn voor ieder, die eerlijk zich een oordeel wil vormen over ons standpunt in deze

---

De laatste uren van een ter dood veroordeelde.

Donderdag, 7 December 's morgens zeven uur is in Suriname *na ruim veertig jaren onderbreking* weer de hoogste straf, welke de menschelijke rechtbank vermag op te leggen, ten uitvoer gelegd — de doodstraf. De Franschman *Coutanceau*, uit de Fransche strafkolonie Cayenne naar Suriname gevlucht, is toen in tegenwoordigheid van afgevaardigden van het Hof van Justitie, van den Proc.-Generaal, den Commissaris van Politie en nog anderen door middel van ophanging ter dood gebracht.

Wat ons hier het meest interesseert, is de vraag: Hoe is deze moordenaar afgestorven? Hierover kunnen wij het volgende mededeelen:

Coutanceau was van huis uit katholiek, geboren in de door en door katholieke streek van Frankrijk, de Vendée. Van zijn katholiciteit had hij, uitwendig althans, alleen den naam overgehouden. Zooals bij zijn gevangenneming en tijdens de rechtzitting bleek, was hij koud, onverschillig, hard en cynisch. Het scheen dan ook, dat elk beter gevoel in hem was uitgedoofd.

Het eenige, wat hem belang inboezemde, was de vrijheid te herkrijgen. Hiervoor had hij alles veil, was hij — zooals duidelijk uit zijn aanval op den armen, weerloozen, eenzaamwonenden Chinees is gebleken — tot alles in staat. Op zijn buik had hij dan ook deze twee woorden, waaromheen zich zijn leven bewoog, getatoueërd: *La libertè ou la mort* — „De vrijheid of de dood". Niet de vrijheid, maar de dood, de schandelijke dood der booswichten werd zijn deel.

Terwijl hij reeds ter dood was veroordeeld, en op zijn rekest om gratie afwijzend beschikt, beproefde hij zich zelf door kinine-vergiftiging van het leven te berooven. Dit was Woensdag 29 November.

Op een terugkeer tot den God zijner jeugd, voor en aleer hij vóór den Goddelijken Rechter zou verschijnen, scheen dus weinig hoop. Maar veel zeer veel werd voor den armen verdwaalde gebeden. En hoe zou Hij, die aan het kruishout hangend den goeden moordenaar vergaf, de goede Jezus, dat gebed, dat innig vertrouwvol gebed kunnen versmaden?

En ziet — wat menschelijkerwijze onmogelijk scheen, — werd werkelijkheid. Coutanceau heeft zich voor aleer zijn zware straf te ondergaan, volgens ons menschen, die naar het uitwendige moeten oordeelen, oprecht bekeerd.

Treffend, ontroerend zijn de laatste uren van dezen misdadiger geweest. Reeds verschillende malen had de Weleerw. Pater Mols, die door zijn kerkelijke Overheid belast is met de geestelijke verzorging der katholieke gevangenen van het Fort *Zeelandia*, Coutanceau bezocht, met hem over God en zijn onsterfelijke ziel, over zijn aanstaanden dood gesproken, met hem gebeden.

Neen — hij, die zoo stug, zoo hard, zoo onverschillig en cynisch was te voren, werd nu kalm rustig, zacht. Neen, niet als een hond, als een dier, maar als een berouwvol christen wilde hij sterven. En gelijk hij meermalen, noch vóór de terechtstelling zelve verzekerde, aanvaardde hij den dood tot uitboeting zijner zonden. „J'accepte — zoo waren zijne woorden — cette morte quoique honteuse pour l'expiation de mes péchés." (Ik aanvaard dezen dood, hoe smadelijk ook, als uitboeting voor mijn zonden.)

Na zich met zijn God, den God van van goedheid en barmhartigheid, die den rouwmoedigen zondaar nooit verstoot, te hebben verzoend, ontving hij 7 December Donderdagmorgen circa zes uur met innige godsvrucht in zijn ziel uit de handen van den priester, de H. Communie, zijn Heer en God als Teerspijze voor de groote reis naar de eeuwigheid.

Toen nu Pater Mols binnentrad en hem zeide: Mijn vriend, uw Goede Jezus komt tot u om u te sterken voor het laatste, ontzettende oogenblik dat u wacht; laten we eenige oogenblikken ter voorbereiding gezamenlijk bidden, — klonk het ontroerend woord van de lippen van dezen boeteling: Mon pére, j'ai prié toute la nuite — geheel den nacht heb ik in gebed doorgebracht. En beiden baden veel en hartelijk. En telkens door verzuchtte hij berouw- en vertrouwvol: „Mon Jésus, miséricorde, — mijn Jezus, barmhartigheid" en bad hij tot Haar, de Moeder van Barmhartigheid, de lieve Vrouwe, die hij te midden zijner dolingen nooit geheel had vergeten: „Je vous salue, Marie, pleine de grace."

Wees gegroet, Maria vol van genade. Priez pour nous, pauvres pécheurs maintenant et á l'heure de notre mort. — Bid voor ons, zondaars, nu en in het uur van onze dood."

Daar sloeg het uur van vreeselijk scheiden — zeven uur. De onderdirecteur der gevangenis kwam de cel binnen, en zegde den Pater aan, dat het uur der terrechtstelling was aangebroken. De Pater bracht het aan Coutanceau over: „Mijn vriend, het uur is daar, om naar den goeden God te gaan. Wees moedig!" En gelaten en kalm, berustend in de H. beschikking van God, liet hij zich geleiden naar de strafplaats en beklom het schavot.

De Pater plaatste zich nu naast hem en hield hem het teeken der Verlossing, het H. Kruis, voor en sprak: „Mijn vriend, ziehier het Kruis uws Heeren, vooraleer gij vóór hem gaat verschijnen als uw Rechter, vereer hem als uw Verlosser. Vraag hem nogmaals vergiffenis over uwe zonden." En Coutanceau drukte een laatsten rouwmoedigen liefdekus op het Kruisbeeld en verzuchtte: „Mon Jésus, misericorde! — Mijn Jezus, barmhartigheid!"

Nogmaals ontving hij van den Priester de H. Absolutie. Terwijl hem nu de strop om den hals werd gedaan, bad hij zijn laatste gebed, het was het gebed zijner kinderjaren, het gebed tot zijn hemelsche Moeder: Je vous salue, Marie, pleine de grace — Wees gegroet, Maria, vol van genade — en Haar, de gezegende Moeder des Heeren, vragend hem bij te staan in het uur van zijn dood, stierf hij.

Middelerwijl bad de priester de gebeden der stervenden, door de Kerk voorgeschreven.

Zóó stierf Coutanceau.

Alle aanwezigen waren bij dit berouwvol, christelijk afsterven zichtbaar onder den indruk.

God, de oneindige heilige en goede God, had ook hier wederom weten te vereenigen de twee deugden, die elkaar schijnbaar uitsluiten, de rechtvaardigheid en goedheid. Voldaan was aan de rechtvaardigheid door de ondergane straf, voldaan, ten volle voldaan aan de goedheid en barmhartigheid, doordat de straf den armen verdoolde tot inkeer bracht, hem terugvoerde tot Zijn God, die zijn jeugd had verblijd, en hem, naar wij mogen vertrouwen, de eeuwige vreugde zal binnengeleiden.

Coutanceau zelf heeft het aan den priester verklaard, dat hij in de straf, welke hij moest ondergaan, Gods vaderlijke goedheid erkende. Want zoo zeide hij: „Ik ben vaak in doodsgevaar geweest; in Noord-Afrika te Casa Blanca, op oorlogsbodems bij het loeien der orkanen, in Cayenne en hier in Suriname. Maar telkens heeft de goede God mij bewaard. Daar was geen priester om mij in den dood bij te staan. Thans heb ik een priester en kan dus gerust sterven."

De doodstraf is voor Coutanceau de schoonste gelegenheid geweest tot bekeering van zijn leven. Met zulk een afsterven heeft hij zijn misdrijf uitgeboet en aldus zich ook maatschappelijk hersteld.

Na de terechtstelling werd het lijk terstond gekist en op de R. K. Begraafplaats aan den schoot der aarde toevertrouwd.

Voor ons, katholieken, is het thans een Christenplicht in onze gebeden zijne ziel Gode aan te bevelen.

zaak." (*Handelingen* bladz. 444).

Of de duidelijkheid toen aan andere leden van de Kamer is bijgebracht, weet ik niet, maar voor mij is die zaak altijd eenigszins duister gebleven.

Nu zou ik dezelfde houding kunnen aannemen als toen werd aangenomen, maar dat doe ik niet. Ik ben in deze dingen liefst zoo oprecht mogelijk en zoo categorisch mogelijk.

Daarom zeg ik als voorzitter van de Roomsch-Katholieke Kamerclub — want alleen als zoodanig wordt mij de vraag gesteld; voor het bestuur van den Algemeenen Bond van Roomsch-Katholieke Rijkskieskring-Organisaties kan ik natuurlijk niet spreken — dat de Katholieke Kamergroep *volkomen onafhankelijk staat van de door den vrager bedoelde organen van niet-politieken aard, en alle mogelijke andere dergelijke organen evenzeer. Gedurende de 26 jaar, welke ik lid van deze Kamer ben, is mij ook van eenige poging van die organen, om op de Kamerclub invloed uit te oefenen, volstrekt niets gebleken.* Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof, dat ik klaar en duidelijk en categorisch het antwoord gegeven heb op de vraag, voor zoover ik daarmede te maken heb."

IDEALE (? ?)

ONDERWIJSWETGEVING.

Er heerscht hier tegenwoordig een zeker streven, zou men zeggen, om het record te slaan met Besluiten. No. 69 is reeds verschenen. Over dit document mocht wel het een en ander worden opgemerkt. Dat het een zeer gewichtig stuk is, valt niet te ontkennen. De inhoud alleen al is voldoende om er een hoogen dunk van op te vatten. Laten wij het wat nader beschouwen om ook den lezer van de belangrijkheid te overtuigen.

Besluit van den 2den December 1922, tot vaststelling van regelen voor:

a) *het aannemen en afschrijven van leerlingen;*

b) *het aanteekenen van het schoolbezoek of schoolverzuim;*

c) *het berekenen van het percentage schoolverzuim;*

d) *het berekenen van het aantal werkelijk schoolgaande kinderen.*

IN NAAM DER KONINGIN!

De Gouverneur van Curaçao,

overwegende......

heeft, den Raad van Bestuur gehoord, besloten

Dat schijnt wel heel vlug in zijn werk te zijn gegaan. Mij dunkt, dat de heeren leden van den Raad van Bestuur zich beleedigd zonden achten, als men van hen veronderstelde, dat zij na aandachtige lezing of studie van dit Besluit met zijn inhoud konden instemmen. Aan zulke antipathie ten overstaan van het Bijz. Onderwijs, dat het kind van de rekening gaat worden, hebben zij zich nooit bezondigd. Daarvoor staat hun karakter te hoog, hun onpartijdigheid boven alle verdenking.

Art. 1, 2, 3, 4 en 5 dienen meer als inleiding.

Art. 6 Lid 1. *Tot en met 16 Januari kunnen de kinderen tot het eerste leerjaar worden aangenomen.*

Lid 2. *Kinderen, die reeds onderwijs hebben genoten, kunnen onder zekere omstandigheden, altijd worden toegelaten.*

Lid 3. *Het hoofd der school stelt vast na nauwkeurig ingesteld onderzoek in welke klas de aangenomen leerling moet geplaatst worden.*

Dat al de leerlingen bij het begin van 't schooljaar aanwezig zijn, is allergewenscht. Op zich zelf genomen is die maatregel uitstekend. Doch niet de wet moest dien datum vaststellen, maar, voor zoover het de Bijzondere scholen betreft, het *schoolbestuur zelf*, terwijl het voor Openbare scholen aan de inspectie moest worden overgelaten.

In Suriname bijv. geniet de Bijz. school in dat punt volkomen vrijheid. Plaatselijke omstandigheden kunnen van dien aard zijn, dat het wenschelijk is, dat het schooljaar op een anderen tijd aanvangt. Nu maakt de wet dit onmogelijk. Ze maakt bovendien inbreuk op de vrijheid der Bijz. school. Dat het hoofd der school bepaalt, in welke klas een leerling geplaatst moet worden, ligt voor de hand. In elke welingerichte onderwijsinrichting zal zulks geschieden; en ik kan mij niet voorstellen, dat het anders zou kunnen gaan. De wetgever zal toch niet veronderstellen, dat het aan den leerling zelf wordt overgelaten, of dat het door de schoolveegster bepaald wordt. Waartoe dient dan die wetsbepaling? Zou het ook niet wenschelijk zijn voor te schrijven in welke bank de leerling zitten moet?

En komt de wetgever niet op verboden terrein met betrekking tot de Bijz. school? Is het niet ongehoord, dat de wet aan de Bijz. school komt voorschrijven, tot welken datum kinderen mogen aangenomen worden, een leeftijdsgrens te stellen voor toelating in dit of dat leerjaar, etc. Het schoolbestuur, dat zelf zijn scholen gebouwd heeft ten koste van ongelooflijke offers, moet zich niet, door wie dan ook, laten voorschrijven voor welke kinderen en op welken leeftijd die scholen toegankelijk zijn. Dat is een onvervreemdbaar recht, dat zelfs de Bijz. school zou mogen behouden, al vergoedde het Gouvernement al die scholen tot den laatsten penning. 'k Beroep mij hier op de Nederlandsche schoolwet.

En hier in onze kolonie waar tot dusverre, met betrekking tot schoolbouw, nog geen stap is gedaan in de richting van de gelijkstelling, zou men zich dat recht aanmatigen!

Dat is ongehoord! Welk een idée moet men zich in Nederland wel vormen over dit geknoei, waarvan de Bijz. school de dupe is.

Art. 7. *De leerlingen worden in het* **stamboek** *in volgorde der aanmelding ingeschreven.*

De Bekroning ontbreekt nog!!

Waarvoor dat kostbare boek dient, is een raadsel. In het begin van 't jaar worden de nieuwe leerlingen Ingeschreven, en op het eind van 't jaar de leerlingen, die de school verlaten, afgeschreven. Doch ditzelfde heeft plaats op 2 of drie andere lijsten. Van Februari tot December gaat de foliant achter slot en grendel. Er wordt niet meer naar omgezien. Bespaar die lieve centen en geef ze liever aan het hoofd der school, dan kan hij er een paar alpargatas voor koopen voor een van zijn armste leerlingen. Alles pleit voor afschaffing.

Art. 8 bepaalt, *welke leerlingen als werkelijk schoolgaande kunnen beschouwd worden.*

Volgens omschrijving van dit artikel moet een leerling van de Lagere School aan alle lessen, in zijn klas voorgeschreven, deelnemen. Een leerling, die de andere van zijn klas in een of ander vak eenige maanden vóór is, is toch verplicht de lessen in dit vak te volgen en kan dus den tijd aan dit vak besteed, niet voor iets anders gebruiken, b. v. aan de vakken, waarin hij wat achterlijk mocht wezen. Zoo iets kan best voorkomen o. a. bij het overgaan van de eene school naar de andere.

Voor de Openbare MULO en voor de ander scholen met 7 of meer leerjaren kan de inspecteur vrijstelling verleenen. Hier zijn de R. K. MULO bedoeld, doch die beter klinkende en met de werkelijkheid overeenkomende titel, waarop ook die Bijz. scholen recht hebben, blijft in de wet alleen voor de Openbare school gereserveerd. Ideale gelijkheid! Leve de gelijkstelling!

Art. 9 bepaalt *de laagste en hoogste leeftijdgrens voor de verschillende leerjaren. Voor het eerste leerjaar is dit 5 jaar en 6 maanden en 9 jaar en 6 maanden. Voor elk volgend leerjaar één jaar meer. In bijzondere gevallen kunnen Inspecteur en Gezaghebber dispenseeren.*

Een wijze maatregel! Daardoor wordt de toegang tot de school voor moeders met d'r babies en voor menschen op jaren zonder werk, afgesneden. Maar de gevolgen? Die zijn minder prettig. Sommige scholen zullen zich genoodzaakt zien, om eenige leerlingen, die wat laat op school gekomen zijn, of af te schrijven of weg te zenden. Het aantal schoolgaande kinderen wordt er al weer door verminderd. De wetgever kan tevreden zijn, want daar is het toch maar om te doen.

Volgens art. 9, Lid 3 *mag aan kinderen buiten de leeftijdgrens in hetzelfde gebouw onderwijs gegeven worden, doch dit mag niet geschieden door de verplichte onderwijzers of kweekelingen van die school.*

Dat gaat nu toch al te ver. Die vergunning behoeft de wet heusch niet te geven. Is de Bijz. school niet heer en meester in haar eigen gebouw? En mag een gesalarieerd, bezoldigd of gesubsidiëerd onderwijzer geen privaat onderwijs meer geven? Dan beklaag ik de onderwijzers van de Openbare School.

Art. 10 *bepaalt verder, welke leerlingen niet mogen toegelaten worden:*

a) kinderen die een besmettelijke ziekte hebben of een hinderlijke huidziekte.

b) kinderen zonder vaccinatiebewijs

c) kinderen die wegens wanbetaling van een of andere school zijn weggezonden.

Welk onderwijzer heeft het zoover in de geneeskunde gebracht, dat hij kan uitmaken, of de ziekte van zijn leerling besmettelijk is? Laat men eerst eens zorgen voor een schoolarts. En wat die hinderlijke huidziekte betreft, dat is al heel moeilijk uit te maken. Een onderwijzer, die gewoon is met kinderen van den deftigen stand om te gaan, heeft dienaangaande heel andere opvattingen dan iemand die veel met kinderen uit de lagere volksklasse in aanraking komt. Een medisch ingesteld onderzoek diende hier al weer te beslissen.

Nu komt Lid *c)* aan de beurt. Welke wet kan een schoolhoofd verplichten een onderzoek in te stellen naar de reden, waarom een leerling een andere school verlaten heeft? Welke wet kan een schoolhoofd verplichten de gevraagde inlichtingen te verschaffen? Het kan best voorkomen, dat de ware reden niet opgegeven mag worden. En welke ouders of voogden zullen wanbetaling als reden opgeven, ook al wordt er uitdrukkelijk om gevraagd? De wet wil dus zoo'n kind veroordeelen om van alle onderwijs verstoken te blijven. Ze wil den vader in het kind treffen. Arm slachtoffer!

Art. 12. *Jaarlijks op 20 Januari maakt het hoofa der school een naamlijst op van al de leerlingen zijner school.*

Als dit na schooltijd moet gebeuren, zal de man het druk hebben op dien dag.

De wet mocht er wel een vrije dag voor hem bijdoen. En wat aan te vangen, als hij op dien dag wegens ziekte of andere omstandigheden belet is?

Maar aanleiding van de Art. 13 tot en met 17, die handelen over aanteekenen, afschrijven en niet afschrijven, percentage berekenen van het schoolverzuim het volgende:

Op het onbillijke, onredelijke en onrechtvaardige van die afschrijving is vroeger vaak gewezen en op afschaffing aangedrongen. Met de schoone belofte van: „later, later, als de gelijkstelling er is, vervalt dit natuurlijk," liet men zich afschepen. Belofte maakt schuld.

Iedereen had er op gerekend, dat het Koninklijk (?) Besluit van 1922 die schuld zou hebben afgelost. Wat een teleurstelling! Het tegendeel moest men ondervinden. Er werd bewerkt, dat de hatelijke bepaling met Koninklijke banden werd vastgelegd. Toen minister de Graaff op het terrein verscheen, had zich zeker iemand verdekt opgesteld achter de coulissen om daar de rol van souffleur te vervullen. Het onredelijke artikel *afschrijverij* in bedoeld K. B. had nog een lichtpl̄ekje, waardoor het onredelijke eenigzins kon worden uitgenomen. Aan den Gouverneur (lees: *Inspecteur*) werd het overgelaten, voorschriften te geven over het aanteekenen der verzuimen. Het Bijz. Onderwijs heeft niet nagelaten daarop te wijzen. De wijze waarop dit kan geschieden, werd er zelfs bij aangegeven.

Men had slechts de maandelijksche afschrijving door een jaarlijksche te vervangen en heel veel geschrijf en gereken kon dan achterwege blijven.

Het bewuste art. bleef echter in zijn geheel gehandhaafd. Een prachtige gelegenheid was het geweest om heel die noodelooze lijstenballast over boord te gooien. Het geheele onderwijzend personeel zou er dankbaar voor zijn geweest. Door naamlijst No. 2, die op 20 Januari moet opgemaakt worden, in duplo te nemen, waarvan één exemplaar bij den inspecteur gedeponeerd kon worden, terwijl het andere op school gebruikt werd om de absenten aan te teekenen, werd de rest overbodig. Door op het eind van elke maand aan den inspecteur op te geven, welke leerlingen de heele maand verzuimd hadden, of welke nieuwe leerlingen er bij waren gekomen, konden de lijsten bij de inspectie berustend, worden bijgewerkt. Op het eind van elk schooljaar konden alle absentielijsten naar de inspectie opgezonden worden.

Daar kon men dan met de verschafte inlichtingen de berekeningen maken, welke men wenschte. Dit zou niet alleen billijk, maar ook verstandig wezen.

Billijk, omdat het Gouvernement er alleen belang bij heeft; *verstandig*, omdat er veel tijd mee uitgespaard zou worden, die nu nutteloos besteed wordt. Wil nl. de inspecteur nagaan, of de lijsten in orde zijn, dan moet hij toch alles van meet af aan laten optellen, wat evenveel moeite kost, als het opmaken der lijsten zelf.... De voorstellen, die bezuiniging, vereenvoudiging en rechtvaardigheid op het oog hadden, werden verworpen. Het mocht niet baten. Er werd aan doovemansdeur geklopt. Het noodlottige Besluit No. 69 zou met Gouvernementsschroeven de koninklijke banden nog versterken. Bittere teleurstelling! Zoo iets had het Bijz. Onderwijs niet verwacht. De gemaakte fout, en die is in ons oog niet gering, kan nog hersteld worden. *Where there is a will, there is a way.* Het eene besluit vernietigt zoo gemakkelijk het andere om vervolgens voor een ander plaats te maken. De voorbeelden daarvan zijn, op het gebied van onderwijs, vele.

HOOP DOET LEVEN!

Correspondentie van St. Martin.

Complaint III. *The „Virginia" now goes to St. Thomas, which is a big loss to the Government, but some gain to the owners of small craft, (from my heart of hearts I am glad for them). Four months' change has now proved to us that our people desire to know nothing about St. Thomas. The petty shopkeepers continue buying at St. Kitts, while the goods ordered from America by the big dealers, are landed at St. Kitts. The mails still come from St. Thomas, but with a delay of a week or two or more. If even the route between St. Thomas was regular, perhaps only a portion of the inhabitants would be satisfied with the change. But it sometimes happens that the captain of the „Virginia" gets orders before her departure to proceed to St. Martin, through which a breach is made in the communication between the other islands. Moreover the arrival of the mail-boat is always something uncertain And if people are not on the alert and they do not make repeated enquiries, they are liable to put off again their proposed trip, correspondence, or commission. At first it was stipulated that the Virginia would sail every ten days; our experience on this score has been very disappointing as now we have to content ourselves with a semi-monthly arrangement.*

We do not see in anyway where the removal of the mail-service to St. Thomas brings any financial loss to the Government, for the „Virginia" gets freight all the same. And when we look at it narrowly, there is no harm wathever done to the y inhabitants, for in sum and substance, the have acces both to St. Kitts and St. Thomas every ten days, which they could not do before. There was no interruption in this ten-day's route to St Thomas when the „Virginia" went to Curaçao, and not even when she would have to go to Saba or St Eustatius with Government-passengers outside her schedule-time. The „Virginia" has always been back from her voyage within the ten-days' limit. There was nothing uncertain about it. Far from not wishing to know anything about St. Thomas, the people of these three islands are beginning to have everything in common with that island. Every trip the *Virginia* makes her berths are overcrowded with passengers who now make St. Thomas their point of departure for the United States. They can leave there on the *Laparelle Line* at a minimum cost of $ 50 for passage-money, whereas via St. Kitts or Curaçao it stood them twice and ofttimes three times as much, considering intermediary expenses. Moreover there is a lively trade springing up between these islands and St. Thomas. Saba and St. Eustatius find a market there for their produce and the „Cyril" just returned, laden with general cargo from Puerto-Rico and St. Thomas. As far as the mail-service goes, our people avail themselves of the two-fold opportunity given them. The *Harris* leaves here weekly via Saba and St. Eustatius for St. Kitts and when there is a steamer bound for America and there are letters for that place market via St. Kitts, a mail is made up and sent, and for which the Government pays. When the *Virginia* is leaving she carries the bulk of the mails, among which all letters for America, marked viâ St. Thomas, are included. The mail-service as it now stands offers them a dual benefit. It is natural that if the *Virginia* leaves on a Saturday afternoon from St. Thomas, and a steamer brings mails there a day or two after, those mails would have to remain until she returns. And the same rule holds good for the *Harris*, which however performs the voyage sometimes in a week and not unfrequently in ten days too, when she has to wait for cargo. All we can see is that some people should try to seize their opportunities a little more and do less grumbling. We think the people ought to raise their Ebenezer and say in respect to the mail-service „Hitherto hath the Lord helped us!" It is certain that every week there are American mails in St. Thomas, and whenever the *Virginia* comes, and that is within the ten-days' limit, she always brings American mails. When we come to consider the matter, it's much ado about nothing. So we see that instead of nobody desiring to know anything about St. Thomas, this place is becoming more and more the cynosure of attraction. In our hurry we are almost tempted to forget to mention the importance it is to us as a mail-depôt between this island and Santo Domingo, which latter is the backstay for our labouring-classes, who return to us every six months through which this island has to be subjected to such an unwarranted quarantine at the hands of the St. Kitts Government, while the *Virginia* is admitted to free practique, when there is practically no Alastrim in this island.

Complaint IV. *Another reason for discontent is the bad communication there is with Curaçao. From early part of July to the end of September the Windward Islands have had no direct communication with that island. The blame therefor is not to be sought in the Government of Curaçao, but in that of St. Martin.* (Wordt vervolgd.)

INGEZONDEN.

Houdt je aan de klok!

Het doet mij reuze-genoegen dat m'n ideetje in zake de klok gelanceerd eenige maanden geleden in de Amigoe, telkens weer opduikelt tusschen andere plannen en plannetjes.

Nu is de tijd een groot leermeester. In die maanden zijn wij, dunkt mij, heel wat wijzer geworden, nu wij eenmaal weten dat de Koningin liever niet iets al te kostbaars wenscht.

Dus.... om nu met die kennis, iets te gaan opzetten, wat *nog* méér kost, dunkt mij minstens tegen de bedoeling van Haar, Die men wil eeren.

Met een zekere triumf herhaal ik de slotzin van mijn vorig schrijven: „Plaats een klok en men slaat drie vliegen in één klap, iets fraais, iets nuttigs en niet al te kostbaars."

Alleen nog deze bedenking.

Ik lees van „monumentale banken in verbinding met de klok".

Op die banken heb ik het niet begrepen.

Waarom niet?

Omdat meestal het publiek, dat van dergelijke banken gebruik maakt, van zoodanig kaliber is, dat het beter kon verdwijnen dan verschijnen in het openbaar.

Hoe dikwijls wordt veel monumentaals geschonden door ontboezemingen, teekeningen etc. in houtskool, potlood, verf, in één woord ontsierd op ergelijke wijze!

Maar kan de politie dat niet beletten?

Jawel, maar wat in andere steden niet lukt, zal dat hier zoo grif gaan? Verzint eer gij begint.

Een monumentale klok geplaatst te midden van een plantsoentje van bloem en plant en schelpen, omgeven door een sierlijk hek, mij dunkt dat het wezenlijk iets zou beteekenen tot verfraaing en moderniseering van de stad, méér dan monumentale banken, die gevaar loopen heel on-monumentaal bewerkt te worden door een zeker gedeelte van het publiek.

Nu de commissie verzocht heeft zich te willen uitspreken, zal men mij niet kunnen beschuldigen van ongevraagd advies te hebben gegeven.

Met dank voor plaatsing.

A. K.

Noot van de Redaktie.

Het denkbeeld van den geachten inzender zou heel goed te combineeren zijn met dat van den anderen inzender in het nummer van gisteren van *La Union*. Deze stelt voor op den voorsten toren van de draadlooze op ongeveer 30 M. hoogte (of minder) een uurwerk aan te brengen met 4 wijzerplaten, dus naar elke richting één, en die 's avonds kunnen verlicht worden. Dit idée heeft nog veel vóór op dat van A. K., omdat deze wijzerplaten *overal* door de *geheele* stad kunnen gezien worden, mits ze natuurlijk groot genoeg zijn. Als conditie zouden wij stellen, dat het een *electrisch* uurwerk moet zijn, zoodat het van uit het kantoor der Draadlooze kan geregeld worden. Het aanbrengen van klok of carillon beschouwen wij als bijzaak, zelfs onnoodig, omdat de klank dier klok of van dat carillon in geen geval aan de Oostzijde der haven en ook aan de Westzijde lang niet overal zou gehoord worden.

Berichten uit de Kolonie.

Regen.

Op den 1sten Kerstdag viel er 's morgen tusschen 7 en 9 uur een zware regen, die straten en wegen in rooien veranderde. Daar het de week te voren niet noemenswaard geregend had, was deze bui alweer hoogst welkom. Op Fort Amsterdam teekende de regenmeter 31 m. M. regenval aan. Hoeveel in de buitendistricten gevallen is hebben wij niet vernomen. — De oogst staat er overal goed voor.

Parelvisschers.

Deze week Woensdag kwamen hier weer 12 vaartuigen aan van het eiland Margarita, op hun doorreis naar Guagira, waar zij parels gaan visschen.

Gisterenmorgen om 10 uur vertrokken 18 dezer visschersvaartuigen uit deze haven met bestemming naar Rio Hacha.

Dit jaar werd op 2n October op Margarita met groote plechtigheid de campagne voor de parelvisscherij geopend, waaraan naar schatting ongeveer 4000 visschers deelnamen.

Het seizoen voor deze visschers duurt 6 á 7 maanden en is dus nog lang niet geëindigd. Wat kan dus de reden zijn, dat deze visschers dit jaar in zulk een menigte hun eigen land verlaten en op de kust van Guagira hun geluk te gaan de beproeven?

Zouden de pareloesterbanken rondom Margarita uitgeput raken? Of den visschers daar moeilijkheden in den weg gelegd worden? Of zou soms door het hooge patentrecht de arbeid niet meer loonend zijn?

Auto's

Het getal auto's blijft nog steeds stijgen. Deze week zagen wij al No. 310.

Cuba.

Deze week bevatte het nummer van *La Cruz* een ingezonden stuk, waarbij een emigrant, van Cuba weergekeerd, een treurig beeld ophangt van de toestanden op de suikerplantages aldaar en welke behandeling de arbeiders onzer kolonie daar ondervonden hebben.

Zijn schrijven geeft een treffende illustratie op hetgeen wij in onzen beide vorige nummers van den *Amigoe di Curaçao* over datzelfde onderwerp geschreven hebben.

Wij willen hopen, dat al onze werklieden onzer eilanden daardoor zullen worden afgeschrikt om zich voor Cuba te laten aanwerven. Bovendien de nood dringt niemand.

Autotruck No. 195.

Donderdagmorgen is de Autotruck No. 195, komende van *Knip*, en beladen met melkkannen juist bij het begin van *Mundo Nobo* op den Rooden Weg omgekanteld. Al de kostelijke melk stroomde over den weg en verschillende personen, die mede inzaten, werden over den weg geslingerd. Behalve den schrik en wat schrammen bekwam gelukkig niemand hierbij ernstige verwondingen. Maar de auto bracht het er leelijker af.

En al de melk ging verloren.

De Kerstdagen.

Onze indruk en van vele anderen is geweest, dat dit jaar de Kerstdagen bijzonder rustig en kalm verloopen zijn.

Wel is er nog al veel vuurwerk afgestoken, waarbij hier en daar enkele personen door onvoorzichtigheid kleine verwondingen opliepen.

Een Record.

El Boletin Comercial deelt mede, dat de Schoener *Fedalma* op Maandag 18 December onze haven verliet met bestemming naar Sto Damingo, daar passagiers en lading innam, en reeds 25 Dec. weer hier in de haven weder keerde. Dat is buitengewoon vlug.

Een prachtalbum.

Dezer dagen ontvingen wij van de Heeren J. & H. DA COSTA GOMEZ, eigenaars van het magazijn: *El Louvre* een prachtalbum van Curaçao, bevattend een kaart van het eiland Curaçao met de afstanden, een dito van de Willemstad, van Curaçao op de wereldkaart met de stoomvaartlijnen (met hun resp. vlaggen in kleurendruk) verbonden, een opgave van de voornaamste historische gebeurtenissen en een schat van foto's. Het is een zeldzaam mooie uitgave, die zelfs het Panorama boek van de V. V. V. naar de kroon steekt. Het *Louvre* heeft alle eer van haar uitgave. Oprechten dank.

Ontslag.

Naar wij vernemen heeft de Heer H. STATIUS MULLER, bij kennisgeving aan den Raad, voorgelezen in de zitting van ll. Zaterdag ontslag genomen als lid van den Kolonialen Raad. Wij kennen de redenen niet, die den Heer Muller tot dit besluit genoopt hebben.

Wij voor ons betreuren dit besluit, omdat daardoor de Raad een zijner kundigste leden verliest.

Gouvernements-beambten.

Volgens een besluit van den Gouverneur zijn met ingang van 1 Januari a. s. de kantooruren van de Gouvernements-ambtenaren verlengd tot 's middags 4 uur.

Haiti

De regeering der republiek Haïti, die in 1916 was overgegaan tot opheffing van haar gezantschap te 's-Gravenhage, is thans op dien maatregel teruggekomen en heeft den kolonel A. Nemours benoemd tot zaakgelastigde bij de Nederlandsche Regeering.

De heer Nemours, die te 's-Gravenhage in het Hotel Paulez is afgestapt, heeft 28 November zijn opwachting gemaakt bij den Minister van Buitenlandsche Zaken en zijn geloofsbrief aan Jhr. Karnebeek aangeboden.

Ridderorden.

Verschenen is een ontwerp van wet tot wijziging der Wet van 4 April 1892 (St.bl. 55) tot instelling der Orde van Oranje Nassau.

In de toelichting herinnert de Minister van Binnenlandsche Zaken, dat aan benoemden in de Nederlandsche orden de versierselen dier orden op Rijkskosten worden uitgereikt. De Regeering acht het wenschelijk, met deze praktijk te breken, evenals reeds in België geschied is, en het aankoopen van die versierselen aan de benoemden zelf over te laten. Hierdoor zullen het karakter en de beteekenis van de onderscheiding niet worden aangetast; deze zijn gelegen in de benoeming zelf. Door die benoeming wordt het recht geschapen de versierselen te dragen. Ten aanzien van vreemdelingen zal in zooverre de bestaande praktijk zijn te hand haven met de te dezer zake gevolgde internationale gebruiken.

De in de wet neergelegde bepalingen ten aanzien van de Nederlandsche orden verzetten zich in het algemeen niet hiertegen. Slechts art. 13 der wet tot instelling der Orde van Oranje-Nassau schrijft de uitreiking van het versiersel aan den benoemde voor. Daarom is het wenschelijk dit voorschrift op te heffen en te bepalen, dat de voorschriften, welke ter uitvoering van de zooeven genoemde wet wenschelijk mochten geacht worden, door de Kroon zullen vastgesteld worden. In dit uitvoeringsbesluit zal dan het thans mede in art. 13 gegeven voorschrift kunnen opgenomen worden, dat de van Rijkswege uitgereikte versierselen bij bevordering tot hoogeren rang of overlijden aan den kanselier moeten teruggezonden worden.

Onder art. 40 van hoofdstuk II voor 1923 is f 6800 uitgetrokken voor aankoop en herstelling van decoratiën. Dit zal, bij het volgen van de nieuwe gedragslijn, voor een deel worden bespaard.

Het vorenstaande heeft geen betrekking op de Militaire Willemsorde en op medailles, zoodat deze ook in de toekomst op 's Rijks kosten zullen worden verstrekt.

Kantongerecht.

P. P., de chauffeur van het motorrijtuig No. 170, die in beschonken toestand in den avond van den 24n. November tegen den paal van het electrisch licht aanreed langs den weg van Pietermaai, waardoor een vrouw, die in die auto zat, op den grond viel, tengevolge waarvan zij fracturen aan de schedel bekwam en in denzelfden nacht overleed, is bij vonnis van den kantonrechter deze week veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van zes maanden en het recht ontzegd het beroep van chauffeur voor den tijd van twee jaar en zes maanden uit te oefenen.

Liga San Telmo.

De *Liga San Telmo*, de Vereeniging van bootwerkers, onderafdeeling van den *Curaçaoschen Roomsch-Katholieken Volksbond*, telt reeds 276 leden.

De Weldadigheidsbazar.

Donderdagavond werd deze bazar, ten voordeele van de R. K. Ziekenhuizen van Bonaire en Aruba door MEVR. BRANTJES-SCHRETLEN in tegenwoordigheid van Z. Exc. Gouverneur BRANTJES, MGR. VUILSTEKE, en tal van geestelijken en notabelen geopend. Het publiek verdrong zich om al het schoons, dat aan de wanden, op de tafels enz. was uitgestald, in oogenschouw te nemen. Het is verwonderlijk welk een keur van voorwerpen, in allerlei genre, er in zoo korten tijd bijeengebracht is. Het staat er niet opgehoopt, maar met fijnen smaak gerangschikt. Men kent het woonhuis niet terug, zoo is door artistieke en ingenieuze versiering het aanzien van zaal, galerij en zelfs de speelplaats door de kleurige verkooptentjes, die daar zijn opgeslagen, geheel veranderd. Jongedames in keurige toiletten en eigenaardige (Volendammer??) kleederdrachten fladderen als vlindertjes rond, en bieden hun waar in keurige verpakking met Spaansche gratie ten verkoop, waaraan men niet ontkomt.

Het muziekkorps der Weesjongens van Scherpenheuvel luisterde dezen eersten avond op.

Wij twijfelen er geen ongenblik aan of deze liefdadigheidstentoonstelling zal zich in een druk bezoek ook van koopers mogen verheugen. Het succes kan niet uitblijven.

Dezen avond heeft de sluiting plaats en wacht den bezoekers nog een aangename verrassing.

Officieele berichten.

(van de vorige week.)

Aan den districtmeester van het 2e en 3e district alhier C. P. de Haseth is om gewichtige redenen veertien dagen verlofsverlenging verleend.

De besmet verklaring van Santo Domingo wegens pokken is opgeheven.

Aan den kommies der belastingen op Aruba G. de Windt is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den hulpseiner bij den post voor D. T. alhier D.B. Oduber is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

De heer R.S. de Lannoy is benoemd tot tijdelijk lid der schoolcommissie alhier.

In dank ontvangen

Van de *Curaçaosche Handel-Maatschappij* en van de *West-India Oil Cy* een kalender voor 1923.

MUZIEKUITVOERING.

Programma

1 The Picadore Marche J. P. Sousa
2 Lustspiel Ouverture Kéler-Bèla
3 Tres Jolie Valse E. Waldteufel
4 La Fille Du Tambour Major Fantaisie J. Offenbach
5 Le Tango Du Reve E. V. Malderen
6 Curaçaosche Danspotpourri No. 3 J. P. Boskaljon
7 Go Ahead Fox-Trot J. P. Boskaljon
8 Salem Aleikum Marsch F. K. Haberl.

Zondagavond 31 December a. s. van 5.30 tot 7 uur voor het Gouvernements-huis.

Onze Begrooting voor 1923 bij de Tweede Kamer.

Voorloopig Verslag.

Algemeene beschouwingen,

Beleid der Regeering; toekomst der kolonie.

Ook ten aanzien van Curaçao verzocht men te worden ingelicht over de opvattingen der Regeering omtrent de toekomst der kolonie.

Aangedrongen werd op het betrachten van spoed bij de totstandbrenging der staatkundige hervormingen, welke het uitvloeisel zullen zijn van de Grondwetsherziening. Gaarne zou men vernemen, welke hoofdlijnen de Regeering zich voor die hervormingen voorstelt.

Werd reeds op bladz. 6 der Memorie van Toelichting op de Surinaamsche begrooting voor het jaar 1923 gewag gemaakt van het voornemen van den Minister om tot sterke inkrimping van den landbouwkundigen dienst in Curaçao over te gaan, bij Nota van Wijzigingen is artikel 86 der onderhavige begrooting, houdende uitgaven in verband met voorschotten ter bevordering van den landbouw, enz., van f 50 000 op f 10 000 teruggebracht. De leden, die deze vermindering ter sprake brachten, zagen daarin een ernstig gevaar voor de ontwikkeling der kolonie. Evenmin konden deze leden sympathie gevoelen voor de meeste der andere bezuinigingen, welke bij de genoemde Nota van Wijzigingen zijn aangebracht, waarvan verscheidene het onderwijs en de opleiding van intellectueele krachten raken en andere betrekking hebben op onderhoud van gebouwen en straten en op nieuwe werken; een aanzienlijk deel dezer uitgaven zal later toch moeten plaats hebben en dan misschien tot hoogere bedragen dan thans uitgespaard worden. Het accres der middelen, een gelukkig verschijnsel, zou, naar men meende, van bezuinigingen als de thans aangebrachte behooren te weerhouden. Curaçao mag niet het slachtoffer worden van den minder goeden financieelen toestand van Nederland.

Andere leden verklaarden de opvatting, dat het onjuist is te bezuinigen op die uitgaven, welke de economische ontwikkeling der kolonie beoogen, te kunnen onderschrijven. Deze leden waren echter van meening, dat op andere punten een veel grooter besparing mogelijk is dan thans wordt voorgesteld. Met name noemden zij in dit verband den Openbare Gezondheidsdienst, den dienst der Openbare Werken en het Onderwijs. De kosten der beide eerstgenoemde diensten achtten zij veel te hoog in verhouding tot de resultaten. Aanzienlijke inkrimping dier diensten zou naar hun meening kunnen plaats hebben zonder dat daardoor eenig openbaar belang zou worden geschaad.

En wat het onderwijs betreft, gaven zij als hun oordeel te kennen, dat gebroken dient te worden met de bezoldiging van de religieuzen, die onderwijs geven, op gelijken voet als het personeel, werkzaam bij het openbaar onderwijs.

Deze gelijke bezoldiging toch vordert groote uitgaven en beteekent, gezien de aanzienlijk geringer kosten van levensonderhoud van ongehuwde en samenwonende religieuzen, verre van een natuurlijk uitvloeisel te zijn van het beginsel der financieele gelijkstelling, een belangrijke bevoorrechting van het bijzonder onderwijs.

De hier in de laatste plaats weergegeven opvatting verklaarden verscheidene andere leden allerminst te kunnen deelen.

Ook op de bestuursuitgaven voor de Bovenwindsche eilanden achtte men, het geringe aantal bewoners dier eilanden in aanmerking genomen, bezuiniging mogelijk en gewenscht. Kunnen — vroeg men — op deze eilanden o. a. de betrekkingen van bestuursambtenaar en rechter niet in één persoon worden vereenigd?

Sommige leden merkten op, dat de redenen, welke geleid hebben tot het aftreden van den vorigen Gouverneur, den heer HELFRICH, nog steeds in het duister liggen. De meening wint veld, dat deze bewindsman heenging, omdat hij voor zijn streven, de kolonie economisch te verheffen, van de Regeering niet voldoenden steun ontving. Gaarne zou men thans te dezer zake volledig worden ingelicht. Overlegging van de in dezen door den Minister met den heer HELFRICH gevoerde correspondentie werd verzocht.

Eenige leden meenden reden tot twijfel te hebben, of de tegenwoordige Gouverneur wel steeds die mate van onpartijdigheid weet in acht te nemen, welke van hem als Landvoogd mag worden verwacht.

Herziening van het belastingstelsel.

Evenals voor Suriname werd ook voor Curaçao een herziening van het belastingstelsel bepleit. Ook in deze kolonie drukken de accijnzen en invoerrechten te zwaar op het minder gegoede deel der bevolking.

Gevraagd werd in dit verband, hoeveel door groote ondernemingen, in het bijzonder door de op Curaçao gevestigde petroleumonderneming, in de Middelen wordt bijgedragen. Zijn — vroeg men — aan de laatstgenoemde maatschappij op het stuk van belastingen eenige faciliteiten verleend? Zoo ja, welke?

Ook de noodelooze ingewikkeldheid van het belastingstelsel, welke tot belangrijke uitgaven voor de uitvoering der desbetreffende voorschriften leidt, maakt, naar eenige leden opmerkten, een spoedige herziening gewenscht.

Volksgezondheid; watervoorziening.

Men meende, dat de sanitaire toestand op Curaçao welke op zich zelf niet slecht kan worden genoemd, nog zou kunnen worden verbeterd door beter toezicht op de naleving van de van Overheidswege gegeven voorschriften.

Inlichtingen werden verzocht omtrent den stand van het vraagstuk der drinkwatervoorziening op Curaçao.

Eenige leden gaven in dit verband als hun meening te kennen, dat de beste oplossing van dit vraagstuk zou zijn te vinden in het verstrekken van rentelooze voorschotten door het Gouvernement voor den bouw van regenbakken.

Bezoldiging der Ambtenaren.

De bezoldiging van de ambtenaren in dienst der kolonie is, naar men meende, verre van voldoende. Gaarne zou men vernemen, tot welke resultaten het ter zake gepleegde overleg heeft geleid.

Sommige leden gaven als hun meening te kennen, dat zoo min mogelijk speciale toelagen aan ambtenaren behooren te worden verstrekt, wijl het uitzenden van ambtenaren onder genot van zoodanige toelagen in vele gevallen tot ontstemming en ontevredenheid van het in de kolonie dienende personeel aanleiding geeft.

Beperking van kinderarbeid.

Wettelijke beperking van den kinderarbeid werd gewenscht geacht. Men had hierbij vooral het oog op den zwaren arbeid bij de zoutwinning op St. Martin.

Haven van Willemstad; ongeregeldheden aldaar.

Gevraagd werd, of het juist is, dat in de haven van Willemstad geen voldoende reddingsmiddelen aanwezig zijn en evenmin de noodige middelen om bij mogelijke versperring van den havenmond, dien te ruimen.

Voorts werden inlichtingen verzocht met betrekking tot de stakingsonlusten, welke te Willemstad hebben plaats gehad, in het bijzonder ook omtrent de houding, bij die gelegenheid door de koloniale autoriteiten aangenomen. Eenige leden spraken den wensch uit, dat afschriften van de processen-verbaal van van het ter zake ingestelde justitieel onderzoek aan de Kamer zullen worden overgelegd.

Garnizoen.

Bij sommige leden was de vraag gerezen, of opheffing van het garnizoen op Curacao niet in het belang zou zijn zoowel van het Rijk als van de kolonie zelf. Voor het Rijk zou een zoodanige opheffing een aanzienlijke bezuiniging beteekenen. En de kolonie zou in een versterkte politiemacht met een goed onderlegd en betrouwbaar kader een beteren waarborg hebben voor de handhaving van de inwendige orde en rust dan het garnizoen, dat alleen in uiterste gevallen optreedt, bieden kan. Opgave werd verzocht van de huidige sterkte van het garnizoen en van het totaal der uitgaven, welke dit vordert.

Het op 27 September j.l. door den Minister ingezonden antwoord op een schriftelijke vraag van het lid der Kamer den heer TER HALL gaf eenigen leden aanleiding den Minister te verzoeken naar het bestaan van de in dat antwoord genoemde feiten een onderzoek te willen doen instellen.

Gouvernementsopvoedingsgesticht.

Aangedrongen werd op de stichting van Gouvernementswege van een opvoedingsgesticht voor de misdadige jeugd.

Artikelen.

Art. 11. Gevraagd werd hoe het mogelijk is, dat de schoener *Estelle*, die eerst voor drie jaren werd aangekocht en toen bruikbaar werd geacht, thans reeds als onbruikbaar moet gequalificeerd worden.

Art. 12. Gaarne zou men vernemen, waarom deze post voor Curaçao van f 3000 tot f 6000 moet verhoogd worden, terwijl op de begrooting van Suriname voor ditzelfde doel slechts f 2500 is uitgetrokken.

Art. 59. De vraag werd gesteld, in hoeverre de damesvereeniging „Entre-Nous" kan geacht worden een zoodanig algemeen belang te vertegenwoordigen, dat zij voor eene bijdrage uit de koloniale middelen in aanmerking komt.

Art. 62. Eenige leden achten het in beginsel onjuist, dat de voorgangers van de verschillende gemeenten van Gouvernementswege worden bezoldigd. In elk geval oordeelden zij het bezoldigen van meer dan één voorganger voor elk bestaand kerkgebouw onnoodig.

Andere leden gaven als hun meening te kennen, dat het aantal kerkgebouwen toch bezwaarlijk als maatstaf kan worden aangelegd bij de beoordeeling van het bedrag, dat van Gouvernementswege voor het onderhavige doel beschikbaar wordt gesteld.

Artt. 96, 97, 99 en 100. Het had de aandacht getrokken, dai de tijdelijke verhoogingen voor het onderhoud van krankzinnigen en melaatschen niet naar gelijken maatstaf zijn berekend. Terwijl voor krankzinnigen de verhooging 37,5 pct. bedraagt, bedraagt zij voor melaatschen 100 pct. Inlichtingen hieromtrent werden verzocht.

Eenige leden stelden de vraag, of deze tijdelijke verhoogingen nog wel in haar vollen omvang noodzakelijk kunnen worden geacht, nu de prijzen van verschillende levensmiddelen reeds wederom lager zijn dan eenigen tijd geleden.

Artt. 103 e. v. Sommige leden meenden te weten, dat de hierbedoelde inrichting weinig nut afwerpt, Zij vroegen, of niet tot opheffing zou kunnen worden overgegaan. In een druk bezochte havenstad, omringd door landen, waar weinig of niets tegen de besmettelijke geslachtsziekten gedaan wordt, is een kliniek als deze van zeer weinig practische waarde.

Artt. 109 en 110. Gaarne zou men vernemen, heeveel in de jaren, onmiddelijk voorafgaande aan de instelling van den openbaren gezondheidheidsdienst, gemiddeld per jaar werd uitgegeven voor den reinigingsdienst.

Artt. 115 en 116. In verband met de belangrijke bedragen, op deze artikelen uitgetrokken, werd de vraag gesteld, of somtijds niet te lichtvaardig tot opneming van zieken voor Gouvernementsrekening wordt overgegaan. Wordt — vroeg men — op deze opneming en op de voeding en verpleging behoorlijke contrôle geoefend?

Art. 125. Van verschillende zijden werden klachten vernomen over den toestand van de straten en wegen op Curacao. Het onderhoud daarvan schijnt veel te wenschen te laten. In verband met het betrekkelijk hooge bedrag, op dit artikel uitgetrokken, meende men te mogen verwachten, dat afdoende verbetering in den toestand der hoofdverkeerswegen zal worden aangebracht.

De vermindering van het op dit artikel uitgetrokken bedrag werd door eenige leden betreurd, daar deze blijkens de daarop gegeven toelichting o. m. verkregen is door af te zien vau de oliebesproeiing der wegen, waardoor aan de bijna onhoudbare stofplaag een einde zou zijn gemaakt.

Art. 127. Eenige leden meenden te weten, dat het Departement van Openbare Werken den auto-truck, welke het in gebruik had, afgestaan heeft aan den Mijnbouwkundigen Dienst. Gaarne zouden deze leden vernemen, welk gebruik deze dienst van dien auto-truck maakt en of niet met één truck voor beide diensten zou kunnen worden volstaan.

Betwijfeld werd, of de bouw van een armhuis en een algemeene slachtplaats op St. Eustatius wel zóó urgent is, dat daarmede nog niet eenigen tijd zon kunnen worden gewacht

Art 149 Ten aanzien van de voorgenomen intrekking van den duurtebijslag moge worden verwezen naar hetgeen te dezen aanzien in het Voorloopig Verslag betreffende de Surinaamsche begrooting voor het jaar 1923 voorkomt. Bovendien gaven eenige leden als hun meening te kennen, dat het niet aanbevelenswaardig is een post op de begrooting te brengen, waarvan slechts voor een deel en onder zekere voorwaarden gebruik zal mogen worden gemaakt.

Aldus vastgesteld den 30n Nov. 1922.

SCHEURER.
GERRITZEN.
VAN BOETZELAER VAN DUBBELDAM.
FEBER.
ALBARDA.

R. K. V. V. „Jong Holland".

Door het vertrek van Frater AUGUST naar Aruba, heeft Frater RICHARDUS de leiding van deze Club op zich genomen.

In de gehouden Algemeene Vergadering is het volgende bestuur gekozen:
A. Hernandez, President.
Ant. Argus. Secretaris.
Abr. Rodriguez, Penningmeester.

Tot Commissarissen van orde zijn gekozen: Aug. Fray en Lucio Mendez.